

עלון מגד ירחים

מאמרים על תורת הרב קוק, על דמותו ופועלו

כל עלוני מגד הירחים בהמשך דף זה

מגד ירחים חודש אייר (מהדורה ב)

חודש אייר – בהיותו בין חודש ניסן לחודש סיון - נתון כולו בתוך ספירת העומר .

במובן ההיסטורי בולט בו ביותר - נושא "הגבורה" . בראייתו הייחודית מחבר מרן הרב זצ"ל יחדיו

את גבורת 'תלמידי רבי עקיבא' עם גבורת 'קדושי הקהילות' ועם התואר העילאי של חז"ל למתן

תורה - אשר ניתנה מפי הגבורה –ובל"ג בעומר מתווספת לה תורת הנסתר ואישיותו של רשב"י

היינו תלמידי רבי עקיבא אשר חיברו בין ישיבת בית המדרש למלחמת 'מרד' בר כוכבא.

קהילות שו"מ – שפירא וורמייזא ומגנצא מסרו נפשם בגבורה על קידוש השם -
ד'תתנ"ו
[096](#)
)

ובקיץ שנת
[1](#) (

החלו מסעי הצלב והניסיונות להציל את היהודים כשלו ואלפים רבים מסרו את נפשם על קידוש השם.

ואכן, מרן הרב זצ"ל קובע כי כל גבורתם של כל אלו באו מעומק תורת הרזים של רבי שמעון בר יוחאי.
(הנושא - מחייב כמובן הסבר רחב ומעמיק)

(על פי 'באר מגד ירחים' להרב עוזי קלכהיים זצ"ל נפטר ט' באייר תשנ"ד)

מגד ירחים חודש ניסן (מהדורה ב)

יציאת ישראל ממצרים

תישאר לעד האביב של כל העולם כולו.

(הרב קוק, מגד ירחים, ניסן תרע"ד)

'יציאת מצרים' מוזכרת תדיר בחיי עם ישראל, וכמובן בתפילותינו בכל שבת, חג ומועד

מין הרב זצ"ל מרחיב ומוסיף כי היא 'האביב' של העולם כולו.

מפי רבינו הרצי"ה זצ"ל למדנו, שמין הרב זצ"ל קבע - כי אם ח"ו לא הוציאנו הקב"ה

ממצרים – כי אז היה העולם כולו נשאר במדרגה נמוכה חסרת כל רוממות רוחנית,

הגאולה הפיסית מן השעבוד - משולבת בגאולה הרוחנית של מתן התורה,

ושתיהן יחדיו הן 'האביב הפורח' של העולם כולו.

(פירוש על פי 'באר מגד ירחים' להרב עוזי קלכהיים זצ"ל)

מגד ירחים חודש אדר ב (מהדורה ב)

"לא רק איש - בכוסו יוכר,

כי אם הגוי כולו "

(הרב קוק, מגד ירחים , אדר תרע"ד)

אמרו חז"ל כי בשלושה דברים האדם ניכר בכוסו , כיסו וכעסו. מרן הרב זצ"ל מרחיב מימרה זו וקובע כי היא שייכת לא רק לפרט אלא גם לכלל ישראל.

בתלמוד מצאנו : "שישראל אוכלין ושותין- מתחילין בדברי תורה ובתשבחות אבל עובדי כוכבים... אין מתחילין אלא בדברי תפלות...הללו אומרים 'מדיות נאות' והללו אומרים 'פרסיות נאות'..". (מגילה דף יב,א)

לאמור : בסיס השמחה בעם ישראל הוא דווקא הצד הרוחני שבה. כך קובע גם הרמב"ם : "כשאדם אוכל ושותה ושמח ברגל, לא ימשך ביין ובקלות ראש, ...שהשכרות והשחוק הרבה וקלות הראש, אינה שמחה - אלא הוללות ושכלות" (הלכות יום טוב, פרק ו, הלכה כ).

כאן- בשמחה המביאה להתעלות רוחנית ולעבודת ד' טמון ההבדל התהומי, בין חגי ישראל ובין חגיגות הגויים, ועל כן גם בכוסו יוכר העם כולו , ולא הפרט בלבד.

ומרן הרב זצ"ל מוסיף בספרו 'אדר היקר' (עמ' קיז) ...כי "רק כאשר העונג והשמחה הפנימית בלב מצורפים (מצטרפים) למעשה הטוב, אז הם מתבססים (מופנמים) באדם".

(פירוש על פי 'באר מגד ירחים' להרב עוזי קלכהיים זצ"ל)

מגד ירחים חודש אדר א (מהדורה ב)

"המזכירים כרכים ומוקפים מימות יהושע בן-נון

לא יוכלו להישאר עבדי אחשוורוש"

(הרב קוק, מגד ירחים אדר תרע"ד)

משיצא עם ישראל לנדודיו הארוכים, הורה לו ירמיהו הנביא, 'לדרוש שלום העיר' ולהיאחז בגולה, הוראה זו מסוגלת הייתה ח"ו להפוך לתורת הגלות – למצב של קבע, ולדורות.

המאזין לרחש העולה מן הפסוקים במגילת אסתר. "איש יהודי... אשר הגלה... עם הגולה..... אשר הגלתה..
אשר
הגלה

נבוכדנצר מלך בבל... (אסתר ב, ה-ו) מרגיש את צער דרי הגולה, הכואבים על הניתוק מארצם, ואשר גם

בהצלתם בשיא שמחתם, לא שכחו את מעמדם השפל, ללא ארץ חמדה.

מעתה יובהר הפתגם, כי גם כאשר קבעו מצוה לדורות בקריאת המגילה - תלו זאת בהזכרת ארץ ישראל, 'מימות יהושע בן נון'. כי לא יכולים היו ולא רצו להשלים עם הצלחות זמניות במלכויות הזרות.

וסיפר אחד ממקשיבי לקחו של מרן הרב זצ"ל שפעם בשמחת פורים עלה הרב על השולחן וקרא בקול רם ובהתלהבות קודש: "איככה אוכל וראיתי באובדן מולדתי" – זוהי כל התורה כולה.

(הפירוש על פי 'באר מגד ירחים' להרב עוזי קלכהיים זצ"ל)

כל עלוני מגד ירחים

שיצאו לאור בשנים תש"ס-תשע"ט (2000-2019)

בעריכת הגב' שושנה רייך

2332

89222

21

&265

100

100

100

100

100

100

115

100

8

8

70

5

8

8

8

32